



Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Velut Rex regnum suum; ita animam perambulat diabolus peccatoris: collige qua ratione mortuum sit tractaturus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

rus, ut eos, duo millia porcorum perferre non valeret, quibus duo tantum cruciabantur: *Grex in gregem mittitur, ut prodatur demonum multitudo, ut appareat hos duos portasse homines, quos numerofitas non valuit ferre porcorum.*

Quod si ex alijs Evangelistis discamus, vnum tantum hominem ab integra legione demonum occupatum pendente, quales, quæ solius & vnius anime calamitas, quæ tot tantisque demonibus possessa exercitur. Credamne fieri posse Christiane, talia audire te, credere, te tantum tibi Evangelium lucem ministrare, nihilominus quæcumq; adeo, nullius dampni conscientiam, excitatum hilaremque obambulare, cuius animam grex integer occupat demoniorum? O sortem merito plangendam, non incongrue loquitur, qui gehennam esse dixerit animam totæ demonum domicilium: de illa hoc proferatur: *Fada est habitatio demoniorum, & custodia omnis spiritus immundi, & Alud Ithar: Possidebunt illam onocrotalus, & ericinus, & cornu &c. & erit cubile draconum, & poscua struthionum.* Hæc animalium diuersa genera, varios referunt demones, pro varietate peccatorum: quia, ut notat magnus ille pater Monachorum Cassianus, diuersi sunt demones, pro diuersitate peccatorum, quidam enim ad hæc, quidam ad alia tentant crimina, ut alio loco declaramus.

§. 8. *Velut Rex regnum suum ita animam perambulatur diabolus peccat oris: collige quæ ratione mortuum sit tractaturus.*

Hoc insinuat (teste D. Gregor.) inimicus ille Dei familiaris Iob, qui cum sapius non leui certamine congressus fuisset eum illo equite diabolico, cuiusque cum formidinas, tum veritissimas lanceas, & mallet, eum probe noverat. De actu loquitur peccatoris miserando: licet autem verba eius aut sonent impetium aut inferant deprecationem, vim tamen habent enuntiatiuam, phrasi communium Sanctitumque patribus notissima: *Calceat super eum quasi Rex interitus.* Hoc nomen interitus, nominatiuus est, & per illud signat diabolum, dictus interitus, quod illi coincidit: *Nomen illi mors.* Interit inquit in illum mors ambulet, terat, volet, circumueat ut Rex equo sedens perambulatur civitatem, liber, gloriosus gressuque solutario gradarius: *Calceat super eum quasi Rex interitus.* In sacro eloquio circumire, obambulare, calcare domum seu fundum, dominium præfert: apud iudæos namque, modus quo quis adit domum seu hereditatem, hæc est, ut illam ingredia-

tur, & perambulet. Eadem loquendi formula diabolus se mundi iactavit esse Dominum, cuius pacificam haberet possessionem, dum ait: *Circumii terram & perambulavi eam.* q. d. Meus Iob. c. 1. 7. est orbis, & quasi propriam hereditatem liberè illum perambulavi. Peccatorem ingreditur diabolus, & calcet, ambulat, terit, velut Rex sibi subditum regnum. Audiamus D. Grego. morali. D. Grs. *lanem: Dum mentem reprobi possidet calcet: quia l. 14. Mo. garties nam delectationibus pressit, quasi toties su. c. 8. per eam pedes sua tyrannica dominationis posuit.* Conuenit hæc doctrina cum illa, quam Christus hodierno proponit Euangelio: locutus enim de diabolo, sic ait: *Cum fortis & armatus animæ possidet arcem peccatoris, ut eius rex & Dominus. Quid in ea æditus si mors ipsa sit nisi mortem illaturus: & omni mortis genere trucidaturus, seu morte adeo severa, quæ mortis in se omnia genera comprehendat?*

Hoc vobis inuit D. Ioa. hac quam declaramus, visione, dum ait: *Interfecit gladio & fame, & morte & bestijs terræ: & ita res se habet: mox enim ut Tyrannus hic animam ingreditur, communi, horrendaque adeo laxit strage, ut nulli parcat, demolitur vniuersa. Diuina vastat gratiam, vitam enecat spiritualem, dona destruit Spiritus S. ius ad regna cœlestia erudit, occidit omnia merita gloriæ bonis operibus in gratia factis acquisita: fidem mortuam, spem, exanimis, animamque reddit omnibus virtutibus spoliata, O quales tibi lachrymas excitaret, si crudellem cerneres prædionem regale palatium ingressū, qui regem continuo trucidet, mactet reginam, confodiat principis filios, omnes igni tradat regios tapetes, aulea pretiosissima disperdat, abacos seu serina vasis ornata el. & illis euertat, umbellas auro gemmisque intertextas dilaceret, nihil non illesum, infractumque prætereat. Hæc igitur omnia in te molitur diabolus, quando ferox ille equus peccatum mortale animam ingreditur, & herinè potest, ut his fidem habeas, nec timeas, nec membris omnibus, audito solo peccati nomine, contemiscas?*

Hanc doctrinam populo proponebat D. Chry-
sostomus cui respondebant auditores. Hæc cine
vera prædicantur? Fierine potest, ut tam sit im-
mentum horrendumque detrimentum, quod
nobis infert diabolus dum per peccatum Iepit
in animam? Ut enim prospera lætaque valetudin-
ne gaudebant, & commisso peccato mortali,
nullam vitæ, vitumque sentiebant imminutio-
nem, obijciebant, quæ Sanctus prædicaret
G g g 1 Archie-

I.
Diabolus
intrans
per pec-
catum
animam,
omnia
pestiun-
dat.

19

Archiepiscopus, non veritatem esse Catholicam, sed Hyperbolen oratoriam. Charissimi, responderet ille, faxis Deus, non hæc adeo vera esse quæ vobis propono. nec enim hoc multum, his vos perterreni, cum & mihi crines capitis exhorrescant, ego tremore & pavore concuuiar & considerans, & prædicans fortis commoveor. *Græue & molestem est, quod dicitur & tristitia affectu auditorem, idque scio ex ijs, quæ ipse patior, nam cor meum turbatur & palpitat, sed necesse est dicere.* Ne autem in animum inducatis, hoc de meo prodire cerebro, primo fidei nostræ Catholicæ considerate principia, perpendite, quod in ijs vt primum omnium locamus fundamentum: cum Deus protoplasten creasset in gratia, donis celestibus affluentem, à morte liberum, malis inexpertem, ob vnum tantummodo peccatum, cui consentit introitum, mortem incurrit vniuersalem: Cum vnum admisisset peccatum, totam ad se mortem attraxit. Expende illud: Totam mortem. q. d. Quidquid in eo mori potuit, in mortem attraxit: mortem spiritus, gratiarum, donorum, virtutum, animæ, corporis, corporalem, sempiternam. Et hoc vnicum erat peccatum, & in ea re, quæ de se ad malum non declinabat: ex natura namque rei peccatum non erat pomum degustare, nisi quia legi diuinæ contraibat positivæ. Quis tantorum in te, precor effectus criminum, quæ rei natura abominanda sunt, & tot dæmoniorum, quot in animam admittis flagitia?

D. CHR. No. 9. in 1. ad Cor. 1. 4.

Quid nobis superest querit D. Chrylologus? Nos qui quotidie innumerabilia peccata admittimus? Si autem ille, cum vnum admisisset peccatum, tantum attraxit malum, & mortem inuenit, qui perpetuo in peccatis viuimus, quid non patiemur?

Deinde, de fide est (inquit) per vnum peccatum mille millia, & decies centena, millia mortes vt corporales ita subintrasse spirituales, & tot quidem quot de prima propagine nati filij commemorantur: iam enim asseruit Apostolus: Per vnum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit. Cogita quantum temporis in morte manet, propter vnum peccatum genus nostrum, quinque millia annorum, & plura præterierunt, & mors nondum est soluta, propter vnum peccatum. Vna potuit mandati transgressio tam graves tamque innumerabiles mortes causare, mortes operari. Quas non, quot non clades attrahent tot innumera flagitia, qualia tot solus quolibet die qualibet hora committis? Si vnicus actus inobediencie tantas potuit mortes infer-

re, tot impudicitia, tot blasphemia, fraudes, tot lacrociniæ, tam graves Dei iniurie, quas tibi mortes non conciliabunt? O te reprobum, te velut mortuum reputa, crede, tibi quoque celestem hanc vocem inclamare, quæ similem tui concitauit, cui hoc impropere ab acris: *Non dicitur: Tu habes quod viuas & mortuus es. Tecum attrahis mortem, imo tot mortes, quot scelera commisisti, tot dæmonibus ingressum patefecisti, qui trucidarent, demolirentur, vitamque tuam euecerent.*

¶ 9. Peius est diabolum animam occupare quam corpus, in quod aliquoties, nullo mortali prævio ingreditur, quinimo ex Diabolo nascitur.

H Is ita concessis, grauias, videlicet hæc esse tot detrimenta, verumtamen nondum hæc damnorum finis, quibus animam opprimit crudelis inimicus, morte scilicet, adeo communi, vt nihil excipiat, neci tradat vniuersa, insuper & post se mortem æternam trahit in inferno. Hoc ex mente Rupertii Abbatis indicat visio D. Ioannis quam præ manibus habemus: *Infernus sequatur eum.* Quod etenim mortem hanc sequitur, quam per culpam efficit in hac vita, mors est æterna, quæ in inferno perpetuis poenis æternisque cruciatibus manet peccatores. Hoc indicat Apostolus: *Stipendia peccati mors.* Rom. 6. Mortem appellat, quæ in poenam æternam in inferno damnati cruciantur, quæ D. Ioannes vocat: *Mors secunda.* Hæc stipendium est, & quæ culpæ correspondet. Hinc exponit D. Chrylologus: *Utile in vobis questionem, & apud Theologos, Mortis faciatque hinc notissimam. Vtrum sit damnorum pernitiosius, quod quis sibi magis sit in Egeis, & giendum ac formidandum, mirum, quod vnum diabolus occupet corpus, te possideat atreptum, & in animam per mortale peccatum habeat potestatem?*

Iam ex nunc quasi carnalis, respondes, minus te hoc quam primum formidare, cum illud, absit, vt tibi terrorem inueniat, imo & tibi petplacet, & quietus vitus, gerens in anima diabolus anno vno, decem, viginti: insuper tu ipse es ille vir qui diabolum quo tuis frans delicijs & recreationibus, introducis, & proprio motu in animam admittis, & hoc te metu percellis, capillosque conturbat, quod in altero contemplatis dæmoniaco? quid non operabitur, hoc idem

re, tot impudicitia, tot blasphemia, fraudes, tot lacrociniæ, tam graves Dei iniurie, quas tibi mortes non conciliabunt? O te reprobum, te velut mortuum reputa, crede, tibi quoque celestem hanc vocem inclamare, quæ similem tui concitauit, cui hoc impropere ab acris: *Non dicitur: Tu habes quod viuas & mortuus es. Tecum attrahis mortem, imo tot mortes, quot scelera commisisti, tot dæmonibus ingressum patefecisti, qui trucidarent, demolirentur, vitamque tuam euecerent.*

¶ 9. Peius est diabolum animam occupare quam corpus, in quod aliquoties, nullo mortali prævio ingreditur, quinimo ex Diabolo nascitur.

H Is ita concessis, grauias, videlicet hæc esse tot detrimenta, verumtamen nondum hæc damnorum finis, quibus animam opprimit crudelis inimicus, morte scilicet, adeo communi, vt nihil excipiat, neci tradat vniuersa, insuper & post se mortem æternam trahit in inferno. Hoc ex mente Rupertii Abbatis indicat visio D. Ioannis quam præ manibus habemus: *Infernus sequatur eum.* Quod etenim mortem hanc sequitur, quam per culpam efficit in hac vita, mors est æterna, quæ in inferno perpetuis poenis æternisque cruciatibus manet peccatores. Hoc indicat Apostolus: *Stipendia peccati mors.* Rom. 6. Mortem appellat, quæ in poenam æternam in inferno damnati cruciantur, quæ D. Ioannes vocat: *Mors secunda.* Hæc stipendium est, & quæ culpæ correspondet. Hinc exponit D. Chrylologus: *Utile in vobis questionem, & apud Theologos, Mortis faciatque hinc notissimam. Vtrum sit damnorum pernitiosius, quod quis sibi magis sit in Egeis, & giendum ac formidandum, mirum, quod vnum diabolus occupet corpus, te possideat atreptum, & in animam per mortale peccatum habeat potestatem?*

Iam ex nunc quasi carnalis, respondes, minus te hoc quam primum formidare, cum illud, absit, vt tibi terrorem inueniat, imo & tibi petplacet, & quietus vitus, gerens in anima diabolus anno vno, decem, viginti: insuper tu ipse es ille vir qui diabolum quo tuis frans delicijs & recreationibus, introducis, & proprio motu in animam admittis, & hoc te metu percellis, capillosque conturbat, quod in altero contemplatis dæmoniaco? quid non operabitur, hoc idem

re, tot impudicitia, tot blasphemia, fraudes, tot lacrociniæ, tam graves Dei iniurie, quas tibi mortes non conciliabunt? O te reprobum, te velut mortuum reputa, crede, tibi quoque celestem hanc vocem inclamare, quæ similem tui concitauit, cui hoc impropere ab acris: *Non dicitur: Tu habes quod viuas & mortuus es. Tecum attrahis mortem, imo tot mortes, quot scelera commisisti, tot dæmonibus ingressum patefecisti, qui trucidarent, demolirentur, vitamque tuam euecerent.*

¶ 9. Peius est diabolum animam occupare quam corpus, in quod aliquoties, nullo mortali prævio ingreditur, quinimo ex Diabolo nascitur.

H Is ita concessis, grauias, videlicet hæc esse tot detrimenta, verumtamen nondum hæc damnorum finis, quibus animam opprimit crudelis inimicus, morte scilicet, adeo communi, vt nihil excipiat, neci tradat vniuersa, insuper & post se mortem æternam trahit in inferno. Hoc ex mente Rupertii Abbatis indicat visio D. Ioannis quam præ manibus habemus: *Infernus sequatur eum.* Quod etenim mortem hanc sequitur, quam per culpam efficit in hac vita, mors est æterna, quæ in inferno perpetuis poenis æternisque cruciatibus manet peccatores. Hoc indicat Apostolus: *Stipendia peccati mors.* Rom. 6. Mortem appellat, quæ in poenam æternam in inferno damnati cruciantur, quæ D. Ioannes vocat: *Mors secunda.* Hæc stipendium est, & quæ culpæ correspondet. Hinc exponit D. Chrylologus: *Utile in vobis questionem, & apud Theologos, Mortis faciatque hinc notissimam. Vtrum sit damnorum pernitiosius, quod quis sibi magis sit in Egeis, & giendum ac formidandum, mirum, quod vnum diabolus occupet corpus, te possideat atreptum, & in animam per mortale peccatum habeat potestatem?*